

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนระดับ อาชีวศึกษาของเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกศึกษาต่อใน โรงเรียนระดับ อาชีวศึกษาของเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาพฤติกรรมในการเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาของเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) ที่ศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 8 โรงเรียน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 348 ตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าโคสแควร์

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.90) เป็นนักศึกษาเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 19 ปี (ร้อยละ 57.50) นักศึกษามีวุฒิการศึกษาสูงสุดก่อนมาที่จะ มาเรียนคือ อยู่ในระดับ ปวช.(ประเภทพณิชยกรรม) (ร้อยละ 52.90) แผนกหรือสาขาที่ นักศึกษาสำเร็จการศึกษา คือ แผนกการบัญชี (ร้อยละ 26.70) ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.70) สำเร็จการศึกษาในปี 2547 จากจังหวัดเชียงใหม่ และผลการเรียนเดิมของนักศึกษาส่วนมาก (ร้อยละ 36.50) อยู่ที่ระดับ 2.01- 2.50 ส่วนสาขาที่นักศึกษาได้เลือกเรียนในปัจจุบันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 33.33) เป็นสาขาการบัญชี รองลงมาคือ สาขาการตลาด และสาขาคอมพิวเตอร์ นักศึกษามีจำนวนสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ย 3 คน (ร้อยละ 28.74) พี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1 คน (ร้อยละ 48) ภูมิลำเนาของนักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 47.10) อยู่นอกอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 46.83) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 49.50) การพักอาศัยของนักศึกษาส่วนมาก (ร้อยละ 47.10) อาศัยอยู่กับบิดา/มารดา การเดินทางมาโรงเรียนของนักศึกษาจะใช้รถส่วนตัว (ร้อยละ 73) โดยมีระยะทางจากที่พักมาโรงเรียนโดยเฉลี่ยไกลที่สุดคือ มากกว่า 50 กิโลเมตร และใกล้ที่สุดอยู่ที่ 3 กิโลเมตร ในระหว่างการศึกษานักศึกษาไม่ได้ทำงานพิเศษ (ร้อยละ 83.30)

รายได้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.14) ของนักศึกษามาจากบิดา/มารดา และรองลงมาคือ เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 40.35)

5.1.2 พฤติกรรมของนักศึกษาในการเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาของเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คนซึ่งเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวส.1 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56) เคยไปสมัครเรียนต่อที่สถาบันอื่นมาแล้ว ก่อนที่จะมาสมัครเรียนต่อที่สถาบันแห่งนี้ และมีนักศึกษาที่ไม่เคยไปสมัครเรียนต่อที่สถาบันอื่นมาก่อน (ร้อยละ 44) การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันจากเพื่อนมากที่สุด (ร้อยละ 21.40) ส่วนเหตุผลในการเลือกเรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชนพบว่า นักศึกษาเลือกเองเพราะเกิดจากความชอบส่วนตัวมากที่สุด (ร้อยละ 25.60) และเหตุผลรองลงมาเกิดจากญาติพี่น้อง คนรู้จัก ศิษย์เก่าเป็นผู้แนะนำ ให้เลือกศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน (ร้อยละ 20.40) สำหรับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากนักศึกษาสามารถผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้ (ร้อยละ 17.53) และเหตุผลรองลงมาคือ สามารถขอเงินกู้เพื่อการศึกษาได้ง่ายกว่าโรงเรียนอื่น (ร้อยละ 15.52) เมื่อนักศึกษาลำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ที่ได้ส่วนใหญ่จะนำไปประกอบอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นผู้ประกอบการได้ (ร้อยละ 27.87) และเมื่อสำเร็จการศึกษามีความได้เปรียบในการสมัครงาน (ร้อยละ 89.40)

การหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไป กับ ข้อมูลพฤติกรรมในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา โดยใช้ไคสแควร์ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่า สาขาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันมีความสัมพันธ์ กับ การเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับ ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ กับ เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาของเอกชน โดยจำแนก ได้ดังนี้

1. **ปัจจัยภายใน** จากการศึกษาโดยการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยด้านกระบวนการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.83 ซึ่งมากกว่าทุก ๆ ปัจจัย โดยนักศึกษายให้ความสำคัญในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีกระบวนการติดตามแจ้งความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ และดูแลเอาใจใส่นักศึกษาเป็นอย่างดี มีกฎระเบียบในการควบคุมพฤติกรรมและประพฤตินักเรียนที่ดีงามของสังคม ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์นักศึกษาให้ความสำคัญรองลงมา โดยให้ความสำคัญในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.78 เนื่องจากสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน จึงส่งผลให้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือก ปัจจัยด้านบุคลากรนักศึกษาได้ให้ความสำคัญในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.56 เนื่องจากครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ปัจจัยลักษณะทางกายภาพ นักศึกษาก็ได้ให้ความสำคัญในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.51 เพราะสถานศึกษามีห้องเรียนที่สะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศครบทุกห้องทำให้การเรียนของนักศึกษามีความสุขมากขึ้น ปัจจัยด้านสถานที่ นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 เพราะสถานที่ตั้งของโรงเรียนมีรถประจำทางผ่าน ทำให้การเดินทางมาโรงเรียนมีความสะดวก ส่วนปัจจัยด้านราคา นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.39 คือ สามารถผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้ และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.28 เกิดจากการแนะนำของบิดา มารดา ญาติ พี่น้องและเพื่อนของนักศึกษาเป็นผู้แนะนำ

2. **ปัจจัยภายนอก** จากการศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากที่สุดในการตัดสินใจของนักศึกษาเป็นปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ นักศึกษาให้ความสำคัญในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 จึงส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ ส่วนปัจจัยภายนอกที่นักศึกษาให้ระดับความสำคัญในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและทันสมัย มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ภาครัฐบาลเปิดรับนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับมหาวิทยาลัยมากขึ้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และค่านิยมในการส่งลูกเข้าโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ส่วนปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับปานกลาง เกิดจากการที่ระดับราคาสินค้าในการบริโภคสูงขึ้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.40

5.1.4 สภาพปัญหาในการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

สภาพปัญหาในการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยรวมแล้วความสำคัญของปัญหาทั้งสามด้านอยู่ในระดับปานกลาง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านครูผู้สอน นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของปัญหาในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.27 สถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการให้บริการของการศึกษา ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ทั้งในและนอกเวลาเรียน พร้อมทั้งต้องมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า และเป็นปัจจุบันและมีวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาที่สอน
2. ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของปัญหาในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.90 คือ มีโรงอาหารที่กว้างขวางและเพียงพอสำหรับจำนวนของนักศึกษา มีอาคาร สถานที่ของโรงเรียนที่สวยงาม น่าอยู่ พร้อมทั้งมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นอย่างดี มีความปลอดภัยต่อนักศึกษา
3. ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของปัญหาในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.19 โดยสถานศึกษามีการชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรตามสาขาให้กับนักศึกษาทราบอย่างชัดเจน พร้อมทั้งการจัดหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีอุปกรณ์สื่อการสอนที่ทันสมัย เพียงพอกับจำนวนของนักศึกษา การเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่ากิจกรรมในอัตราที่เหมาะสมและเป็นธรรม มีการจัดระบบการจัดสรรเงินกู้เพื่อการศึกษาจากภาครัฐที่เหมาะสมและเป็นธรรม

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อเกิดจากด้านกระบวนการให้บริการเป็นอันดับแรกจากทุกปัจจัย ดังนั้นโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน ต้องมุ่งเน้นการบริการกับลูกค้าซึ่งเป็นนักศึกษาเพื่อให้เกิดความประทับใจ จึงส่งผลให้ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา และหากโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชนใช้กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดบริการ มาพัฒนาจุดเด่นด้านการบริการของโรงเรียน และช่วยส่งเสริมสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ คือ ญาติ พี่น้อง ศิษย์เก่า และเพื่อน เป็นผู้กระตุ้นและให้ข้อมูลการตัดสินใจของนักศึกษา พร้อมทั้งการประชาสัมพันธ์ผ่านทางโรงเรียนเดิม กับการประชาสัมพันธ์ทางสื่อโฆษณาทางวิทยุเพื่อเป็นการต่อยอดการตัดสินใจของนักศึกษา ทั้งนี้อาจมีข้อเสนอพิเศษให้กับศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบันในการแนะนำคนที่สนใจ ให้มาสมัครเรียนต่อ ซึ่งจะเป็นช่องทางในการเพิ่มจำนวนผู้สมัครเรียนให้มากขึ้น

2. นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ตรงกับสาขาที่เรียน และ รองลงมานักศึกษาเลือกการประกอบอาชีพ เจ้าของธุรกิจหรือเป็นผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน นอกจากจะเห็นความสำคัญของการทำงานที่ตรงกับสาขาแล้วยังต้องการที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้นถือว่าเป็นโอกาสของ โรงเรียนที่จะส่งเสริมให้มีการสอนที่มุ่งเน้นการสอนด้านอาชีพอิสระเป็นผู้ประกอบการ เพื่อรองรับ กับความต้องการของผู้เรียนได้อีกทางเลือกหนึ่ง

3. สำหรับรายได้รวมเฉลี่ยของครอบครัวของนักศึกษาจะน้อยกว่า 10,000 บาท โดยมี อาชีพรับจ้าง และมีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ เพราะโรงเรียนมีการผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้และ ต้องการมีโอกาสให้ได้รับเงินกู้เพื่อการศึกษา ดังนั้นโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ และควรใช้กลยุทธ์ด้านราคา คือ อัตราค่าเล่าเรียนที่ต่ำ สามารถผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้ มีโอกาสได้ เงินกู้เพื่อการศึกษา จะมีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาและผู้ปกครองกลุ่มนี้

4. สภาพปัญหาในการเรียนการสอนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า ปัญหาด้าน การบริหารจัดการ โรงเรียน เป็นปัญหาที่มีความสำคัญของปัญหาในระดับมากถึง 3 ปัญหา ได้แก่ การชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรตามสาขาให้ชัดเจน และการจัดหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน มีอุปกรณ์สื่อการสอนที่ทันสมัย เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา หากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เห็นความสำคัญของปัญหานี้สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไปได้ อีกทั้งปัญหานี้เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจของนักศึกษาคือ ด้านผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้าน ลักษณะทางกายภาพ อันจะส่งผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษา

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเพิ่มเติมด้านครูผู้สอน ได้แก่ การเข้าสอนของครูให้ตรงเวลา ครูมีการอธิบาย เนื้อหาวิชาให้เข้าใจง่าย ครูผู้สอนมีการแต่งกายที่เหมาะสม และด้านการบริหารจัดการของโรงเรียน ได้แก่ การจัดแบบฟอร์มที่เป็น เอกลักษณ์ประจำสถาบัน เช่น ชุดกีฬา กระเป๋านักศึกษา และจัด ให้มีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. สามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้กับการจัดการของโรงเรียนภาคีรัฐบาลและโรงเรียน เอกชนระดับอื่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาต่อไป